

KRI135 - Εκβολή Γεροποτάμου

Περιγραφή

Ο Γεροπόταμος εκβάλλει στον όρμο της Μεσαράς, περίπου 2 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά από το Τυμπάκι, στο Δήμο Φαιστού. Συμπεριλαμβάνεται στην εθνική απογραφή με κωδικό GR431398000 και ονομασία “Εκβολή Γεροπόταμου” (Ζαλίδης & Μαντζαβέλλας 1994). Ο Γεροπόταμος διασχίζει την πεδιάδα της Μεσαράς και δέχεται νερά από μια πολύ μεγάλη λεκάνη απορροής στα νότια του Ψηλορείτη. Στο παρελθόν η εκβολή του καταλάμβανε πολύ μεγαλύτερη έκταση και φαίνεται ότι συνδέοταν άμεσα με γειτονικούς υγρότοπους (KRI134, KRI146), οι συνεχείς όμως αυξανόμενες αρδευτικές ανάγκες του κάμπου της Μεσαράς και οι εκχερσώσεις υγροτοπικών εκτάσεων για αστική και στρατιωτική χρήση έχουν συρρικνώσει τον υγρότοπο στα σημερινά γραμμικά του όρια. Στο βόρειο τμήμα της εκβολής εντοπίζεται το στρατιωτικό αεροδρόμιο του Τυμπακίου, ενώ στο νότιο τμήμα υπάρχουν κτιριακές εγκαταστάσεις του στρατού (οικήματα αξιωματικών). Στις ανθρώπινες παρεμβάσεις περιλαμβάνεται και ο συχνός καθαρισμός της κοίτης από τα καλάμια με σκαπτικά μηχανήματα, ενώ στα ανάντη της οριοθετημένης περιοχής, στην κοίτη του ποταμού λειτουργεί παράνομος σταθμός μεταφόρτωσης απορριμμάτων. Απαντώνται οι οικοτόποι 72A0 - Καλαμώνες, 1420 - Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (Arthrocnemetalia fruticosae) και 92D0 - Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae). Τα κυριότερα είδη φυτών που απαντώνται είναι καλάμια (Phragmites australis), αλόφυτα (Arthrocnemum sp.) και αρμυρίκια (Tamarix sp.). Ο υγρότοπος βρίσκεται εντός των ορίων Ζώνης Ειδικής Προστασίας (GR4310012), προστατεύεται από το Προεδρικό Διάταγμα των μικρών νησιωτικών υγρότοπων (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012) και συμπεριλαμβάνεται στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο πρώην Δήμου Τυμπακίου (ΦΕΚ 175/ΑΑΠ/2010). Τέλος, βρίσκεται εντός περιοχής χαρακτηρισμένης ως Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά (Πορτόλου και συν. 2009). [Επίσκεψη για την απογραφή: Θ. Γιαννακάκης 09.2008].

Γεωγραφικά στοιχεία

Περιφέρεια:	Κρήτης
Περιφερειακή ενότητα:	Ηρακλείου
Νησί:	Κρήτη (Π.Ε. Ηρακλείου)
Δήμος:	Φαιστού
Πλησιέστερος οικισμός:	Τυμπάκι
Απόσταση από πλ. οικισμό:	2.0 χλμ νοτιοδυτικά
Συντεταγμένες (WGS84):	24.752813 A - 35.058134 B

Θεμελιώδη στοιχεία

Θέση υγρότοπου:	Παράκτιος
Τύπος υγρότοπου:	Φυσικός
Έκταση:	57.5 στρέμ.
Υδρολογική αλληλεπίδραση με άλλον υγρότοπο:	Όχι
Αλατότητα νερού:	Υφάλμυρο
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Τύπος επιφανειακής εξόδου νερού:	Έξοδος από παρυφές λίμνης, ή ανεμπόδιστη έξοδος από ποτάμι
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	26 - 50
Παρουσία νερού:	Εποχική

Καθεστώτα προστασίας

Κατηγορία προστασίας	Τύπος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Περιοχή προστασίας οικοτόπων και ειδών	Ζώνη ειδικής προστασίας	Εκβολή Γεροποτάμου Μεσαράς	GR4310012	100	N. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011)
Άλλο	ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΖΟΕ Γεροπόταμος			100	Γ.Π.Σ. (ΦΕΚ 175/ΑΑΠ/2010)
Άλλο	Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, κοινές υπουργικές αποφάσεις (ΚΥΑ),	Εκβολή Γεροποτάμου	Y431KRI135	100	Π.Δ. (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012)

Άλλοι χαρακτηρισμοί**Χαρακτηρισμός στην Ευρωπαϊκή Β.Δ. προστατευόμενων περιοχών (CDDA)****Κωδικός CDDA Κατηγορία****Κατηγορία προστατευόμενης περιοχής κατά IUCN****Σημαντική περιοχή για τα πουλιά**

Κωδικός ΣΠΠ	Όνομα περιοχής	Κάλυψη (%)
GR186	Εκβολή Γεροπόταμου Κρήτης	100

Εθνική απογραφή υγρότοπων

Κωδικός	Ονομασία
GR431398000	Εκβολή Γεροποτάμου

Κατάσταση υγρότοπου**Κατάσταση (MEDWET):** 4- Το αρχικό φυσικό περιβάλλον/τοπίο πολύ διαταραγμένο (<10 απείραχτο)**Ιδιοκτησιακό καθεστώς**

Δημόσιο - Δημοτικό

Αξίες υγρότοπου

- 103 Έλεγχος πλημμυρικών φαινομένων
- 104 Κατακράτηση ιζημάτων/τοξικών
- 105 Κατακράτηση θρεπτικών
- 106 Σταθεροποίηση ακτογραμμής
- 109 Υποστήριξη τροφικών αλυσίδων
- 110 Ενδιαίτημα άγριων ειδών ζώων και φυτών
- 201 Παρουσία ενδιαφερόντων ειδών άγριων ζώων και φυτών
- 301 Μεγάλη βιολογική ποικιλία

Δραστηριότητες στον υγρότοπο**Δραστηριότητα**

490 = Άλλες αστικές, βιομηχανικές και συναφείς δραστηριότητες
 730 = Στρατιωτική χρήση
 890 = Άλλες ανθρωπογενείς αλλαγές στις υδρολογικές συνθήκες

Ένταση

Μεσαία
 Μεγάλη
 Μεσαία

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής**Δραστηριότητα**

105 = εκτατικές καλλιέργειες
 106 = εντατικές καλλιέργειες
 107 = δενδρώδεις καλλιέργειες
 402 = ασυνεχής δόμηση
 502 = οδικό δίκτυο
 505 = αεροδρόμιο
 700 = Ρύπανση
 730 = Στρατιωτική χρήση

Ένταση

Μεσαία
 Μικρή
 Μικρή
 Μεσαία
 Μικρή
 Μεγάλη
 Μεγάλη
 Μεγάλη

Επιπτώσεις**Επίπτωση**

FF- = Διαταραχή (ή διακοπή) των φυσικών κύκλων/λειτουργιών των ειδών της πανίδας
 LD- = Μείωση στην αφαίρεση/κατακράτηση ιζημάτων
 LW- = Μείωση των αξιών άγριας πανίδας/άγριας ζωής
 PFO = Ρύπανση από λιπάσματα άγνωστης έκτασης/διάρκειας
 PPO = Ρύπανση από ζιζανιοκτόνα άγνωστης έκτασης/διάρκειας
 PSO = Ρύπανση από αστικά απόβλητα άγνωστης έκτασης/διάρκειας
 VP- = Μείωση των πληθυσμών των ειδών χλωρίδας

Ένταση

Άγνωστη
 Μεγάλη
 Μεγάλη
 Άγνωστη
 Άγνωστη
 Άγνωστη
 Μεγάλη

Τύποι οικότοπων**Τύπος**

92D0 Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (Nerio-Tamaricetea και Securinegion tinctoriae)
 1420 Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (Sacrocornetea fruticosi)
 72A0 Καλαμώνες

Κάλυψη (%)

5 - 25
 5 - 25
 51 - 75

Τύποι υγρότοπων (κατά Ramsar)**Τύπος**

F -- Εκβολικά ύδατα. Τα μόνιμα ύδατα των εκβολών και τα εκβολικά συστήματα των δέλτα

Κάλυψη (%)

> 95

Τύποι βλάστησης**Τύπος**

Αλοφυτική
 Θαμνώδης / Δενδρώδης
 Υπερυδατική

Κάλυψη (%)

5 - 25
 5 - 25
 51 - 75

Χλωρίδα

Χλωρίδα	Κυριαρχία	Αναφορά
Arthrocnemum sp.	Συγκυρίαρχο	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008
Phragmites australis	Κυρίαρχο	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008
Tamarix sp.	Συγκυρίαρχο	Θ. Γιαννακάκης 30.09.2008

Πανίδα

Θηλαστικά	Παρουσία στον υγρότοπο		Αναφορά
Πουλιά	Αριθμός ατόμων	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορά
Accipiter brevipes (Severtsov, 1850)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Buteo buteo (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Buteo rufinus (Cretzschmar, 1829)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Circus aeruginosus (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Circus cyaneus (L., 1766)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Circus macrourus (S.G. Gmelin, 1770)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Circus pygargus (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Hieraaetus fasciatus (Vieillot, 1822)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Hieraaetus pennatus (Gmelin, 1788)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Anas querquedula (L., 1758)	100-1000	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Apus apus (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Apus melba (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Actitis hypoleucos (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Burhinus oedipnemos (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Calidris alpina (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Calidris minuta (Leisler, 1812)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Calidris temminckii (Leisler, 1812)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Charadrius dubius (Scopoli, 1786)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Charadrius hiaticula (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Himantopus himantopus (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Philomachus pugnax (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Tringa nebularia (Gunnerus, 1767)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Tringa ochropus (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Ardea cinerea (L., 1758)	10-100	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Egretta garzetta (L., 1766)	10-100	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Nycticorax nycticorax (L., 1758)	10-100	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Plegadis falcinellus (L., 1766)	10-100	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Columba palumbus (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Streptopelia turtur (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Alcedo atthis (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Merops apiaster (L., 1758)	10-100	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Upupa epops (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Falco columbarius (L., 1758)	1-10	Δεν φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
Falco tinnunculus (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Coturnix coturnix (L., 1758)	1-10	Άγνωστο	Οικονομίδου και συν. 1988
Fulica atra (L., 1758)	100-1000		Οικονομίδου και συν. 1988
Gallinula chloropus (L., 1758)	100-1000		Οικονομίδου και συν. 1988
Alauda arvensis (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
Cecropis daurica (Laxman, 1769)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988

<i>Delichon urbicum</i> (L., 1758)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
<i>Galerida cristata</i> (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
<i>Lullula arborea</i> (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988
<i>Ptyonoprogne rupestris</i> (Scopoli, 1769)	1-10	Φωλιάζει	Οικονομίδου και συν. 1988
<i>Otus scops</i> (L., 1758)	1-10		Οικονομίδου και συν. 1988

Ερπετά**Παρουσία στον υγρότοπο****Αναφορά**

<i>Chalcides ocellatus</i> (Forsskal, 1775)			Οικονομίδου και συν. 1988
<i>Mauremys rivulata</i> (Valenciennes, 1833)	Πολύ κοινό		Οικονομίδου και συν. 1988
<i>Natrix tessellata</i> (Laurenti, 1768)			Οικονομίδου και συν. 1988

Αμφίβια**Παρουσία στον υγρότοπο****Αναφορά**

<i>Pelophylax cretensis</i> (Beerli, Hotz, Tunner, Heppich & Uzzell, 1994)	Πολύ κοινό		Οικονομίδου και συν. 1988
<i>Bufo viridis</i> (Laurenti, 1768)	Κοινό		Οικονομίδου και συν. 1988

Ψάρια**Παρουσία στον υγρότοπο****Αναφορά****Ασπόνδυλα****Παρουσία στον υγρότοπο****Αναφορά****Βιβλιογραφία**

Ζαλίδης, Χ. Γ., και Α. Μαντζαβέλλας (συντονιστές έκδοσης). 1994. Απογραφή των ελληνικών υγροτόπων ως φυσικών πόρων (Πρώτη προσέγγιση). Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρμη. 587 σελ.

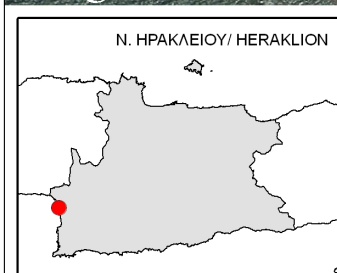
Οικονομίδου, Ε., Σ. Βαρνάβας, Θ. Γεωργιάδης, Δ. Τζανουδάκης, Γρ. Ιατρού, Δ. Χριστοδουλάκης, Μ. Παπαπετροπούλου, Ι. Ηλιοπούλου-Γεωργουδάκη, Σ. Φραγγελδάκη-Τσώλη, Β. Χονδρόπουλος, Ν. Παπαμίχος, Δ. Αλιφράγκης, Μ. Μαλακού, Ε. Ανδρουκάκη, Σ. Αδαμαντιάδου, Μ. Λεοντσινίδης και Π. Δημόπουλος. 1988. Εντοπισμός και μελέτη των υγροβιότοπων και άλλων σημαντικών για την ορνιθοπανίδα βιότοπων της Κρήτης. Τελική Έκθεση Τεύχος Ι. Πανεπιστήμιο Πατρών, ΥΠΕΧΩΔΕ, Πάτρα. 384 σελ.

Πορτόλου, Δ., Σ. Μπουρδάκης, Χ. Βλάχος, Θ. Καστρίτης και Τ. Δημαλέξης (επ.). 2009. Οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας. Περιοχές Προτεραιότητας για τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Αθήνα. 497 σελ.

KRI135 - Εκβολή Γεροποτάμου / Geropotamos estuary

Δορυφορική εικόνα: Google Earth / WGS84 - Satellite image: Google Earth / WGS84

0 40 80 160 240 m

Όρια υγρότοπου
Site boundaries

Νησιωτικοί υγρότοποι της Ελλάδας - Island wetlands of Greece